

Elementy analizy fourierowskiej:

W przypadku drgań było:

$$\Psi(t) = A_0 + A_1 \cos(\omega_f t + \phi_1) + A_2 \cos(2\omega_f t + \phi_2) + \dots \\ + A_n \cos(n\omega_f t + \phi_n) + \dots$$

gdzie $\omega_f \equiv \frac{2\pi}{\tau}$

Można zapisać jako:

$$\Psi(t) = A_0 + \sum_{n=1}^{\infty} [C_n \exp(in\omega_f t) + C_n^* \exp(-in\omega_f t)]$$

gdzie C_n zawierają fazy i amplitudy.

$$(A \cos \varphi = 2 \operatorname{Re} C; \quad A \sin \varphi = 2 \operatorname{Im} C)$$

Niech $c_0 \equiv A_0; \quad c_n \equiv C_n; \quad c_{-n} \equiv C_n^*$

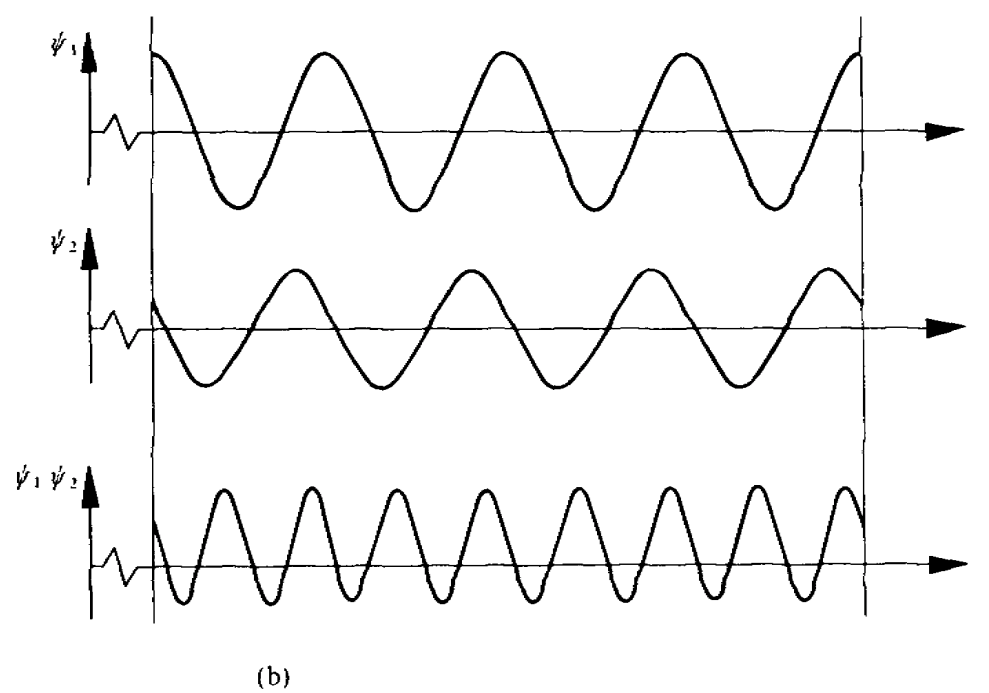
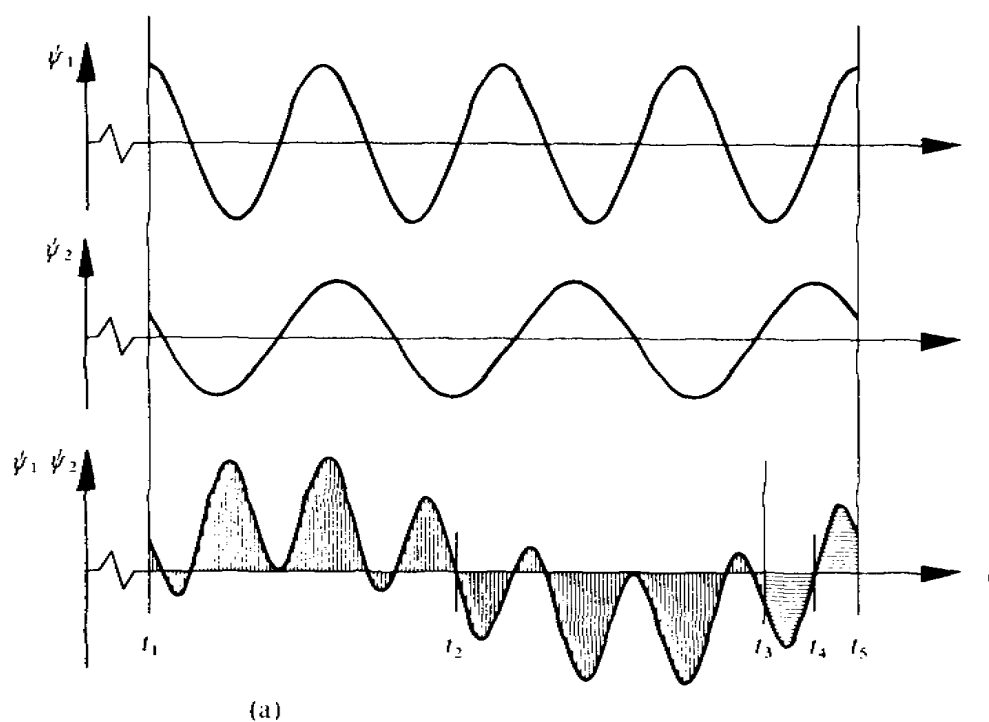
$$\Psi(t) = \sum_{n=-\infty}^{+\infty} c_n \exp(in\omega_f t)$$

Analiza harmoniczna – poszukiwanie c_n .

Dla funkcji harmonicznej średnia po wielu kompletnych okresach równa zero.

Dla dwu funkcji o różnych okresach średnia z ich iloczynu po wielu kompletnych okresach równa zero. Dla okresów równych $\neq 0$.

"Drgania i fale" II rok Fizyki BC

Niech $\Psi(t)$ funkcja o okresie τ , $\Psi'(t)$ funkcja o okresie τ/n .

$\int_{\tau} \Psi(t) \cdot \Psi'(t) dt = 0$ dla wszystkich harmonik poza n-

ta.

$$I = \int_{\tau} \Psi(t) [C \exp(in\omega_f t) + C^* \exp(-in\omega_f t)] dt$$

$$\frac{2\pi}{n\omega_f} \equiv \frac{\tau}{n}$$

Niech $I = I_n + I_{-n}$

$$I_n \equiv C \int_{\tau} \Psi(t) \exp(in\omega_f t) dt$$

$$I_{-n} \equiv C^* \int_{\tau} \Psi(t) \exp(-in\omega_f t) dt$$

Po podstawieniu $\Psi(t)$ w postaci szeregu Fouriera pozostaną tylko wkłady do I_n , I_{-n} od n -tej harmonicznej (współczynniki c_n , c_{-n}).

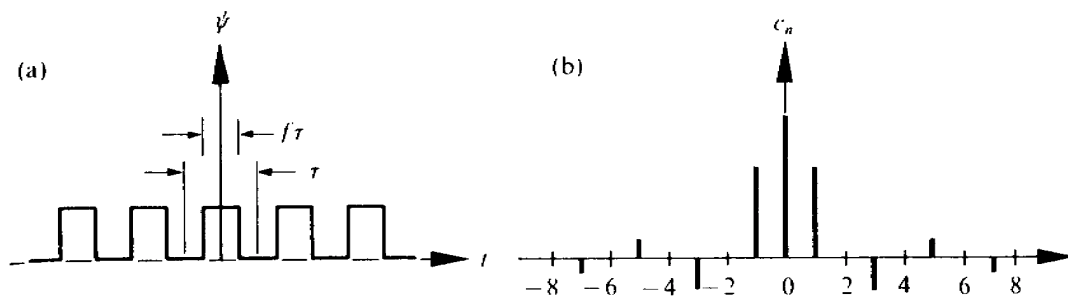
$$\begin{aligned}
 I_{-n} &\equiv C^* \int_{\tau} [c_{-n} \exp(-in\omega_f t) + c_n \exp(in\omega_f t)] \exp(-in\omega_f t) dt = \\
 &= c_n C^* \int_{\tau} dt = \\
 &= c_n C^* \tau
 \end{aligned}$$

$$c_n = \frac{I_{-n}}{C^* \tau}$$

$$c_n = \frac{1}{\tau} \int_{\tau} \Psi(t) \exp(-in\omega_f t) dt$$

Jeśli znamy $\Psi(t) \Rightarrow c_n$.

$$c_0 = \frac{1}{\tau} \int_{\tau} \Psi(t) dt$$

Nie zawsze widmo jest symetryczne względem $n = 0$.

Dla $\Psi(t)$ parzystej: $c_n = c_{-n}$ ($C_n^* = C_n$)

Dla $\Psi(t)$ nieparzystej: $c_n = -c_{-n}$

W ogólności: $|c_n| \neq |c_{-n}|$ - współczynniki Fouriera zespolone.

Twierdzenie Fouriera prawdziwe dla dowolnej funkcji, nie tylko funkcji czasu.

Dla fali stojącej w strunie było:

$$\Psi_n(z, t) = A_n u_n(z) \cos(\omega_n t + \phi_n)$$

$u_n(z)$ - sinusoidalne funkcje własne (od zmiennej przestrzennej).

Ich argument $k_n z$, dla struny zamocowanej obustronnie $k_1, 2k_1, 3k_1 \dots$

$$\Psi_n(z, t) = \sum_{n=1}^{\infty} \Psi_n = \sum_{n=1}^{\infty} A_n u_n(z) \cos(\omega_n t + \phi_n)$$

Dla określonego t :

$$\Psi(z) = \sum_{n=1}^{\infty} A'_n u_n(z)$$

gdzie $A'_n \equiv A_n \cos(\omega_n t + \phi_n)$ stałe.

$u_n(z)$ harmoniczne w z , stąd:

$$\Psi(z) = \sum_{n=-\infty}^{\infty} c_n \exp(ink_1 z)$$

Jak dla t , ale $t \rightarrow z$, $\omega_f \rightarrow k_1$

Biorąc $\tau \rightarrow \frac{2\pi}{k_1}$

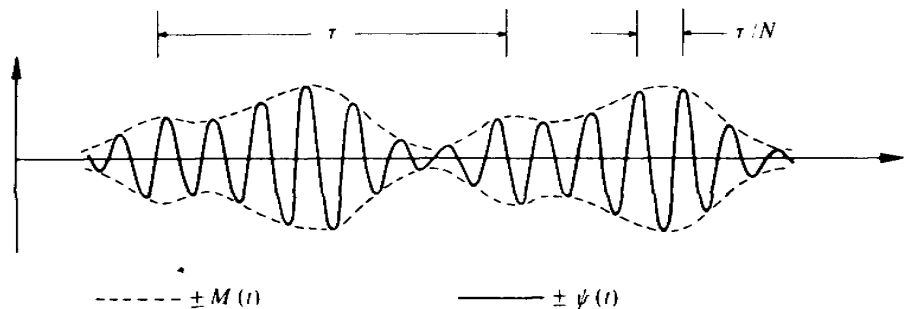
$$c_n = \frac{k_1}{2\pi} \int_{2\pi/k_1} \Psi(z) \exp(-ink_1 z) dz$$

Modulacja:

Jak znaleźć widmo częstości dla drgań zmodulowanych amplitudowo?

$$\Psi(t) = M(t) [C e^{iN\omega t} + C^* e^{-iN\omega t}]$$

$M(t)$ - obwiednia modulująca (periodyczna z $\tau = 2\pi/\omega$).

Częstość nośna $N\omega$, N - duże.

Niech $C = C^*$; $C = \frac{1}{2}$:

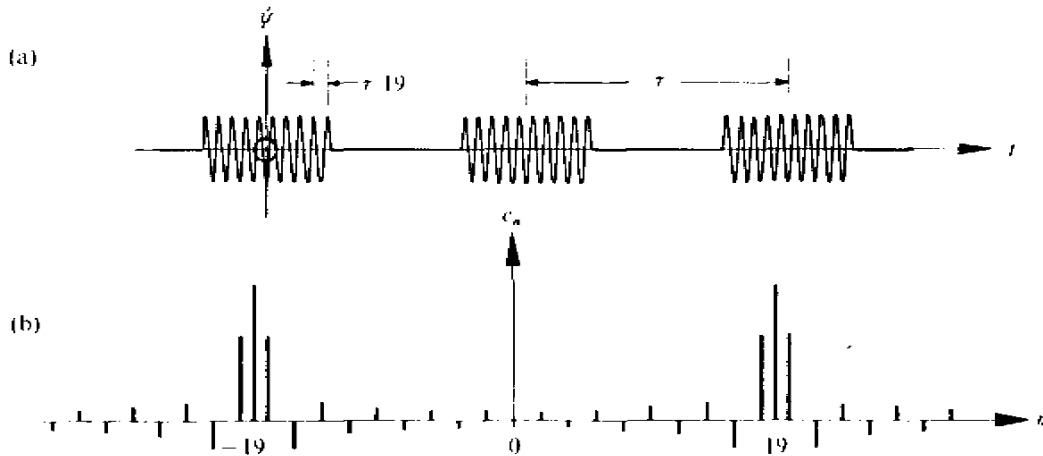
$$\Psi(t) = \frac{1}{2} M(t) [e^{iN\omega t} + e^{-iN\omega t}]$$

Współczynnik dla n -tej harmonicznej:

$$\begin{aligned}
 c_n &= \frac{1}{2\tau} \int_{\tau} M(t) [e^{iN\omega t} + e^{-iN\omega t}] e^{-in\omega t} dt = \\
 &= \frac{1}{2\tau} \int_{\tau} M(t) [e^{-i(n-N)\omega t} + e^{-i(n+N)\omega t}] dt
 \end{aligned}$$

Dwie części - $(n - N)$ -ta i $(n + N)$ -ta składowa fourierowska $M(t)$.

Widmo częstotliwości składa się z dwu widm odpowiadających $M(t)$ centrowanych w $(-N)$ i

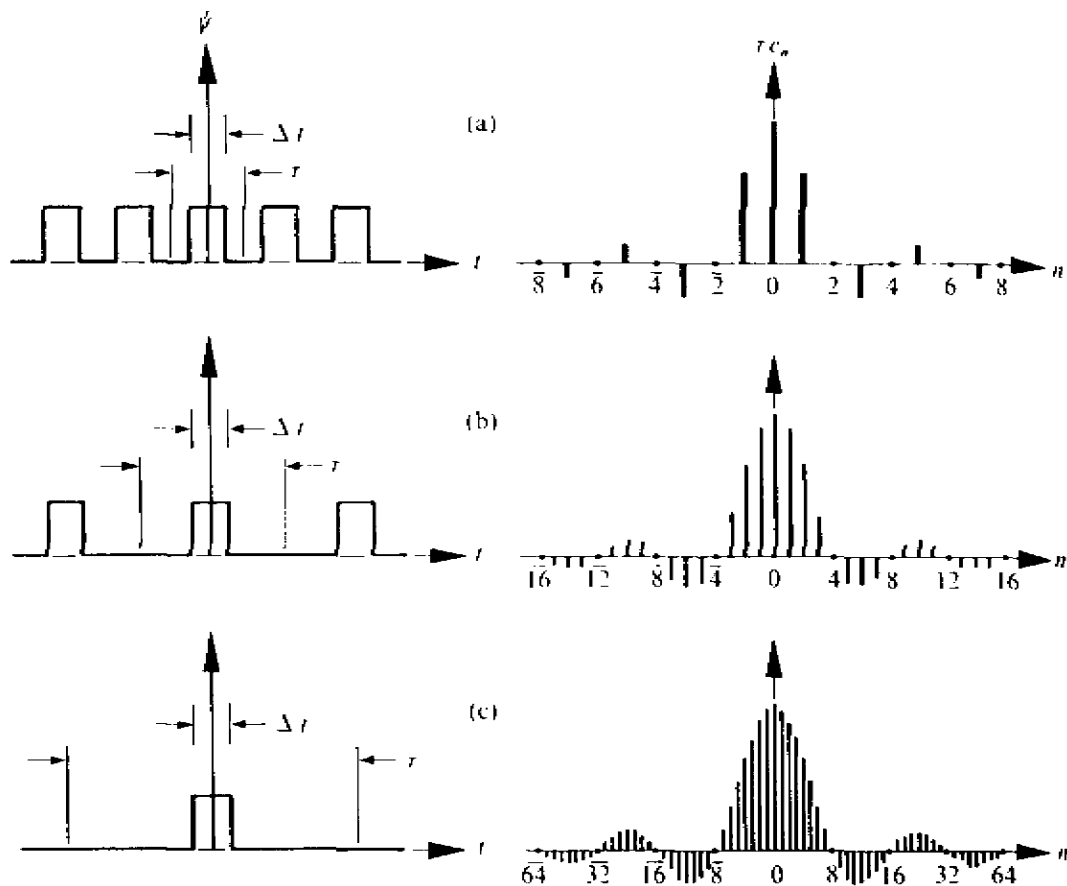
$(+N)$.

Zmiana częstotliwości nośnej nie zmienia każdego z widm, tylko odległości między nimi.

Impuls, paczka falowa:

Niech ciąg impulsów prostokątnych.

Zmieniamy czas repetycji:

Bez zmiany obwiedni, rośnie liczba harmonik, ale nie zmienia się zakres częstotliwości.

Czy zakres częstotliwości zmieni się, jeśli zmieni się długość impulsu?

Największe znaczenie mają małe częstotliwości.

Miarą zakresu częstotliwości może być zakres między zerem i najmniejszą częstotliwością z $c_n = 0$.

$$\sin nf\pi = \pi$$

$$n = \frac{1}{f}$$

Częstość podstawowa $\nu_0 = \frac{1}{\tau}$.

Szerokość pasma $\Delta\nu = \frac{1}{f} \cdot \frac{1}{\tau}$

$$\underline{\Delta\nu \cdot \Delta t = 1}$$

- przybliżone dla rozpatrywanego przypadku.

Ogólnie: $\Delta\nu\Delta t \geq 1$.

Ważne: nie jest zerem!

Im impuls większy, tym szersze rozmycie częstości w szeregu Fouriera.

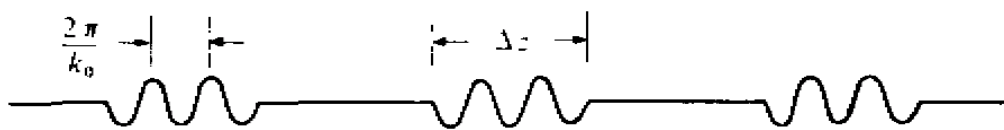
W przypadku granicznym ($\Delta t \rightarrow 0$), wszystkie częstości (do ∞).

Dla drgań harmonicznym zmodulowanym impulsami potrzeba częstości z pasma

$$\nu \pm \Delta\nu, \quad \Delta\nu \sim \frac{1}{\Delta t}$$

Nie ma nieskończenie wąskich impulsów.

Impuls bardzo długi można zbudować z drgań o częstościach z bardzo wąskiego pasma, centrowanego na częstości drgań.

Grupa fal:

$$t \rightarrow z \Rightarrow \omega \rightarrow k$$

$$\underline{\Delta k \cdot \Delta z \sim 2\pi}$$

Jeśli zmodulowana przestrzennie fala o liczbie falowej k_0 ; potrzebne fale o liczbach falowych $k_0 \pm \Delta k$.

Dla Δz małego – ciągłe widmo k .

Transformata Fouriera:

Dla pojedynczego impulsu częstotliwości $n\omega_f$ tworzą kontinuum.

Zamiast sumy – całka.

Zastępujemy $n\omega_f$ przez ω , całkujemy po ω

zamiast sumować po n , a w miejsce $c_n \rightarrow c(\omega)d\omega$

$$\Psi(t) = \int_{-\infty}^{\infty} c(\omega) e^{i\omega t} d\omega$$

$$c(\omega) = ? \quad c_n = \frac{1}{\tau} \int_{\tau} \Psi(t) \exp(-in\omega_f t) dt$$

$$n\omega_f \rightarrow \omega; \quad \frac{1}{\tau} \rightarrow \frac{d\omega}{2\pi} \quad c(\omega) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \Psi(t) e^{-i\omega t} dt$$

W przestrzeni:

$$\Psi(z) = \int_{-\infty}^{+\infty} c(k) e^{ikz} dk \quad c(k) = \frac{1}{2\pi} \int_{-\infty}^{+\infty} \Psi(z) e^{-ikz} dz$$

